

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/196-342 /2695

Ankara

22/6 /1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____ :
Liste

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Yeni Kom.	Rekabet İşleri
Esas Kom.	Gençlik
Tarih	29.6.1999 1/393
K. Md.	K.D.Bşk. 13.00
Başkan	M. Kemal

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2

Sayı : B.02.0.KKG/ 196-342 /1847

Ankara

315 /1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve içtüzüğün 78 inci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :
Liste

1/934 Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı.

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Komisyon	- Adalet - İçişleri - Çevre
Tarih	10.5.1996 3/436
BAŞKAN	K. D. İskender

Not : Verilecek cevaplarda Daire adının, yazı tarih ve sayısının açıklanması.

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/ 101-915/4778

Ankara

18/10/1995

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

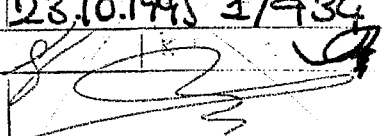
Çevre Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 6/10/1995 tarihinde kararlaştırılan "Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu ÇİLLER
Başbakan

Eki :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

T. C. BAŞKANLIĞI	
Komisyon	Adalet İşleri Çevre
Tarih	23.10.1995 4/934
Başkan	

Not : Verilecek cevaplarda Daire adının, yazı tarih ve sayısının açıklanması.

B/ GENEL GEREKÇE

Ülkemizde çevrenin korunması ile ilgili 2872 sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde tür koruması, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu çerçevesinde de alan koruması şeklinde hayvan varlığımızın korunmasına çalışılmaktadır ve bu kapsama bilhassa nesli tükenmekte olan hayvanlarımız girmektedir. Ancak, dünya artık toplumsal, ahlaki ve vicdani açıdan, hayvan varlığının, canlı olarak değerlendirildiği bir perspektifle tüm hayvanların yaşamlarının güvence altına alınması yolunda önemli mesafeler katetmeye başlamıştır. Bu çerçevede 15 Ekim 1978 tarihinde Paris'te UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü) merkezinde yayınlanan "Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi" kabul edilmiştir. Katılmaya hazırlandığımız Avrupa Topluluğu üye ülkeleri ise, adı geçen Beyannamenin 14 üncü maddesi gereğince ülkelerinde hayvanları koruma açısından önemli adımlar atmışlardır.

Almanya, İsviçre, Avusturya, Hollanda, İsveç gibi ülkeler hayvanları koruma kanunlarını çıkarmışlar; Almanya ise daha sonra yasada yaptığı değişikliklerle, bu korumanın kapsamını daha da genişletmiştir. Bundan başka, Avrupa Topluluğu üyesi olan devletler 13 Aralık 1968 tarihli Uluslararası Taşımada Hayvanların Korunmasına ilişkin Avrupa Anlaşmasını, 10 Mart 1976 tarihli Tarımsal Hayvan İşletmelerindeki Hayvanların Korunmasına İlişkin Avrupa Anlaşmasını ve 10 Mayıs 1979 tarihli Kesim Hayvanlarının Korunmasına İlişkin Avrupa Anlaşmasını da yapmışlardır.

Dünya ve Avrupa, hayvanların korunması yolunda önemli mesafeler alırken geçmişte bu konuda çeşitli örneklerle dolu milletimizin bu konuda geride kalacağı düşünülemez. Geçmişte, atalarımız gerek Selçuklu, gerek Osmanlı döneminde hayvanlara büyük bir şefkat ve sevgi göstermişler, hayvanlar yararına bir çok vakıflar kurmuşlardır. Yaşlı hayvanların ömürlerini tamamlayabilmeleri için büyük otlaklar vakfetmişler; göçmen kuşların göçlerini kolaylaştırmak için vakıflar yapmışlar; cami, medrese ve konakların cephelerine sanat eseri niteliğinde kuş evleri eklemişlerdir. Osmanlı Ülkesini gezen yabancıların seyahatnamelerinde, Türklerin bu üstün insanlık vasfından büyük bir hayranlıkla söz edildiği görülmektedir. Bu da atalarımızın, insanoğlunun sahip olduğu akıl, zeka ve yetenek üstünlüğünden dolayı, diğer canlı varlıklara karşı bir koruma sorumluluğu ve yükümlülüğü duyduklarını ispatlamaktadır.

Büyük Atatürk de sahipsiz hayvanları korumuş, bu hayvanları asla öldürtmeden Hayvanları Koruma Cemiyetine teslim ettirmiş ve bunların bakımını yaptırdıktan sonra isteyenlere dağıttırmıştır.

Ancak geçmişte Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde çeşitli vakıflar aracılığıyla bu konudaki hassasiyetini açığa vuran Türk insanı ahlaki, vicdani ve inançları itibarıyla ülkemizdeki bu yasal boşluktan rahatsızdır.

Tüm sorunların çözümünde olduğu gibi hayvanların korunması bakımından temel çözümün yolu eğitimden geçer. Eğitimde de dini ve vicdani duygular ile toplumsal vasıf ve kriterlerden olabildiğince yararlanılması esastır.

Ancak her ne kadar, insanımızın yüksek duygularını hesaba katsak bile, bazı hususlar sadece insan vicdanına bırakılmamalıdır. Psikolojik bozukluklar, ekonomik güçsüzlükler ve daha bir çok nedenden dolayı her millette olduğu gibi suça yönelen insanlarımızın da varlığını hesaba katarak bu alanda caydırıcı uygulamalara da yer vermek zarureti vardır.

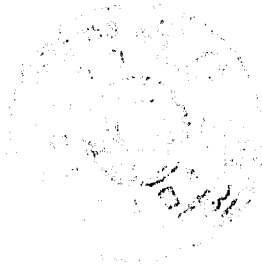
Diğer yandan, özellikle binek hayvanlarımız başta olmak üzere tüm hayvanlar için "insanlık dışı kötü muamele" hallerinde, koruyucu önlemler ve cezai müeyyideler getirilmelidir.

Türk Ceza Kanununun 521 inci maddesinde hayvanların doğuştan gelen bir takım hakları sadece sahiplerinin ya da diğer insanların inisiyatifine bırakılmıştır. Hayvanlar, böylelikle dolaylı olarak yaşamsal haklardan asgari ölçüde yararlanmış olurlar.

Ancak, daha anlamlısı hayvan kıyımında müsaade anlamına gelen yasal boşluğun doldurulması, çağdaş uygarlık düzeyinde yol alan ülkemiz insanları için başlı başına bir önem taşımaktadır.

Taraf olduğumuz ve taraf olma çalışmalarımızın devam ettiği uluslararası sözleşmeler (CITES; Nesli Tehlikede Olan Yabani Bitki ve Hayvan Türlerinin Ticaretinin Düzenlenmesi, RAMSAR; Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması, Bern; Avrupa Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarının Korunması) ile de özellikle nesli tehlikede olan hayvan türlerinin korunması öngörülmekte olup yükümlülüklerimizin yerine getirilmesi hayvan varlığımızın korunmasına hizmet edecek çalışmalar kapsamındadır.

Ülkemizde çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi, ülkenin bitki ve hayvan varlığı ile doğal ve tarihi zenginliklerinin korunması konularının yakından incelendiği ve bu sorunların çözümlerinin yasal güvence altına alınması için çalışmalar yapıldığı bu dönem, hayvanları korumak için bir yasal düzenlemeye gidilmesi için de en uygun zamandır. Tasarının hazırlanmasında, uluslararası platformda meydana gelen bu gelişmelerin yanısıra, ülke gerçekleri de gözönünde bulundurularak, hayvanların korunması bakımından ülkemizde önemli bir boşluğun doldurulması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELER

Madde 1- Hayvanların insan ve doğa kaynaklı mağduriyetlerinin önlenmesi, gözetilmeleri, canlarının ve sağlıklarının korunması Kanunun amacı olarak belirlenmektedir.

Madde 2- Kanunun kapsamı açıklanmaktadır.

Madde 3- Kanunda geçen kavramlar tanımlanmaktadır.

Madde 4- Hayvanların korunmasına ilişkin genel ilkeler belirtilmekte, koruma ilkeleri tesbit edilmektedir. Biyolojik zenginliğimizin bir parçası olan bütün hayvan türleri korunmalı ve nesillerinin devam etmesi sağlanmalıdır.

Madde 5- Hayvan besleyenler besledikleri hayvanları barındıkları yerleri onların etolojik ihtiyaçlarına göre düzenlemeli, onların bakımlarına dikkat etmeli, evcil hayvanları sahiplenene kimseler keyfince onları terk etmemelidir. Hayvanlar ihtiyaçlarına uygun sağlıklı besinlerle beslenmelidir.

Madde 6- Hayvanlar bir yerden bir yere nakledilirken türlerine ve özelliklerine uygun şartların sağlanması gerekmektedir. Hayvanların nakledilmeleri sırasında yaralanmaları, ölmeleri önlenmeli ve sağlıklı şartlarda nakledilmelidir.

Madde 7- Sahipsiz evcil hayvanların da sahipli hayvanlar gibi bakılmaya ve korunmaya ihtiyacı vardır.

Madde 8- Hayvanların da insanlar gibi acı duyusuna sahip oldukları unutulmamalı ve çok zorunlu haller dışında tedavi amacıyla dahi olsa uyuşturma olmadan hayvana acı verecek bir müdahale yapılmamalıdır.

Madde 9- Deneysel amaçlarla dahi olsa hayvanların türlerine has özellikleri yapay yöntemlerle değiştirilmemeli, hangi amaçla olursa olsun bir hayvan sadece bir organı ya da bir parçasının alınması için öldürülmemelidir.

Madde 10- Hayvanlar üzerinde uygulanan ve hayvanlara büyük acı veren deneylerin ancak başka alternatif yöntem bulunmaması halinde, yapılacak düzenlemelere uygun olması kaydıyla deneylerin yapılabileceği belirtilmektedir.

Madde 11- Kasaplık hayvanlar dışında, evcil hayvanların da yetiştirilmesi ve ticareti için düzenlemeler gerekmektedir.

Madde 12- Hayvanların eğitimi ile ilgilenen kişiler, hayvanların yaralanmasına, acı çekmesine sebep olacak yöntemlerle onları eğitemez ve hayvanların gücünü aşan fiilleri onlardan isteyemez.

Madde 13- Hayvanların öldürülmesi ile ilgili düzenlemeler ifade edilmiştir.

Madde 14- Yasak olan öldürme metodlarının belirlenmesi yapılmıştır.

Madde 15- Her ilde ilin kendine özgü koşullarından doğan hayvan koruma sorunlarına çözüm getirmek ve bu konu ile ilgili organizasyonları yapmak amacıyla "İl Hayvan Koruma Kurulları"nın oluşturulması gerekmektedir.

Madde 16- "İl Hayvan Koruma Kurulları"nın görevleri belirtilmektedir.

Madde 17- Kanun hükümlerini denetleme şekli ve denetlemeyi yapacak kuruluşlar belirtilmektedir.

Madde 18- Hayvanlara kötü muamele yapıldığında haberdar olan vatandaşların, kötü muamelenin durdurulması ve kötü muamele yapanların cezalandırılması için idari makamlara başvurma hakkı düzenlenmiştir.

Madde 19- Sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların korunması için Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'na aktarılacak para kaynakları belirtilmektedir.

Madde 20- Sahipsiz ve Güçten Düşmüş Hayvanların Korunması için Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'na aktarılan payın kimler tarafından kullanılacağı belirtilmektedir.

Madde 21- İdari para cezası vermeye yetkili olanlar açıklanmaktadır.

Madde 22- İdari cezalara itiraz usulü düzenlenmektedir.

Madde 23- İdari para cezalarının ödeme süresi ve tahsili ile ilgili hususlar hükme bağlanmaktadır.

Madde 24- Çeşitli maddelerin ihlali halinde verilecek cezalar düzenlenmektedir.

Madde 25- Birden fazla hükmün ihlali durumunda verilecek ceza belirlenmektedir.

Madde 26- Fiillerin tekrarı halinde verilecek para cezası belirlenmektedir.

Madde 27- Yönetmeliklerle ilgili bir maddedir.

Madde 28- Yürürlükle ilgili maddedir.

Madde 29- Yürütme ile ilgilidir.

S. Sayısı: 332 17

B.B. / HÜKÜMETİN TEKKİF ETTİĞİ METİN

B.S. / HAYVANLARI KORUMA KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Tanımlar

Amaç

Madde 1-Bu Kanunun amacı, başta evcil hayvanlar olmak üzere tüm hayvanların, insan ve doğa kaynaklı mağduriyetlerinin önlenmesini, gözetilmelerini, bakımları ile kötü muamelelerden uzak tutulmalarını, canlarının ve sağlıklarının korunmasını sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2-Bu Kanun, yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri, alınacak önlemleri, sağlanacak eşgüdümü, yapılacak denetimleri, sınırlama ve yükümlülükleri ve tabi olunacak cezai sorumlulukları düzenler.

Tanımlar

Madde 3-Bu Kanunda geçen;

- a) Yaşama Ortamı: Bir organizmanın veya popülasyonun doğal olarak yaşadığı yeri,
- b) Etoloji: Hayvan türlerinin davranışlarını dinamik-biyolojik açıdan inceleyen bilim dalını,
- c) Ekosistem: Belli bir alanda yaşayan ve birbirleriyle sürekli etkileşim içinde olan canlılar ve bunların cansız çevrelerinin oluşturduğu bütünü,
- d) Tür: Birbirleriyle çiftleşebilen ve üreme yeteneğine sahip yavru yetiştirme potansiyelinde olan bireylerin ait olduğu taksonomik birimi,
- e) Evcil Hayvan: İnsan tarafından kültüre alınmış hayvanları,
- f) Sahipsiz Hayvan: Barınacak yeri olmayan veya sahibinin ya da koruyucusunun ev ve arazisinin sınırları dışında bulunan ve herhangi bir sahip veya koruyucunun kontrolü ya da doğrudan denetimi altında bulunmayan evcil hayvanları,
- g) Güçten Düşmüş Hayvan: Yaşlanma, sakatlanma gibi nedenlerle fiziki olarak iş yapabilme yeteneğini kaybetmiş binek veya yük hayvanlarını,
- h) Yabani Hayvan: İnsan tarafından kültüre alınmamış hayvanları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İlkeler

İlkeler

Madde 4- Hayvanların korunmasına ilişkin temel ilkeler şunlardır:

- a) İnsan, hayvan ve bitkilere zarar veren veya ölümlerine sebep olanlar ve insan gıdası olarak yararlanılan hayvanlar dışındaki bütün hayvanlar yaşam önünde var olma özgürlüğüne sahiptir.
- b) Geleneksel olarak insanların çevresinde yaşayan türden olan evcil hayvanlar türüne özgün hayat şartları içinde yaşama özgürlüğüne sahiptir. Sahipsiz hayvanların da, sahipli hayvanlar gibi yaşamları desteklenir.
- c) İnsanlar hayvanların korunmaları, gözetilmeleri, bakımları ve kötü muamelelerden uzak tutulmaları için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.
- d) Korumada nesli yok olma tehlikesi altında bulunan tür ve ekosistemlere öncelik verilir.

İKİNCİ KISIM

Koruma Tedbirleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Hayvanların Bakımı, Taşınması ve Korunması

Hayvanların sahiplenilmesi ve bakımı

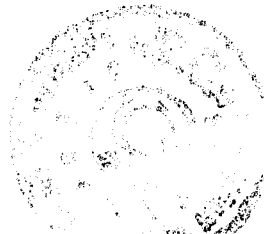
Madde 5- Bir hayvanı sahiplenen veya ona bakan kişi, hayvana kalacak yer sağlamak, hayvanın türüne ve üreme yöntemine uygun olan etolojik ihtiyaçlarını temin etmek, hayvanın sağlığına dikkat etmek, hayvan ve çevre sağlığı açısından gerekli aşıları yaptırmakla yükümlüdür.

Hayvan sahipleri, sahip oldukları hayvanlardan kaynaklanan çevre kirliliğini ve insanlara verilebilecek zarar ve rahatsızlıkları önleyici tedbirleri almakla yükümlü olup; zamanında ve yeterli seviyede tedbir alınmamasından kaynaklanan zararları tazmin etmek zorundadır.

Bir hayvanı sahiplenen ve onu üretmek için seçen herkes annenin veya yavrularının sağlığını tehlikeye atmamak için gerekli anatomik, fizyolojik ve davranış karakteristikleri ile ilgili önlemleri almakla yükümlüdür.

Sağlık nedenleri ile gerekli olmadıkça bir hayvana zor kullanarak yem yedirmek; bir hayvana acı, ızdırap ya da zarar verecek yiyecekler vermek yasaktır.

Evcil hayvanlar ile doğal yaşama ortamlarına tekrar adapte olamayacak durumda olan hayvanlar dışarı atılamaz, terk edilemez, beslenemeyeceği ve iklimine uyamayacağı doğaya bırakılamaz.

Hayvanların taşınması

Madde 6- Hayvanları nakledenler, nakil sırasında onların türüne ve özelliğine uygun olacak yeri temin etmek, beslemek ve bakmak zorundadırlar.

Hayvanların taşınması esnasında hayvanın yaşamının güvence altına alınmasıyla ilgili gerekli düzenlemeler ilgili bakanlıkların görüşleri alınmak suretiyle, Çevre Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Sahipsiz ya da güçten düşmüş hayvanların korunması

Madde 7- Sahipsiz ya da güçten düşmüş hayvanların, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununda öngörülen durumlar dışında, öldürülmeleri yasaktır.

Güçten düşmüş hayvanlar piyasaya sürülemez; ticari ve gösteri amaçlı veya herhangi bir şekilde binicilik ve taşımacılık amacıyla çalıştırılmaz.

Sahipsiz hayvanların etkilerinin çevre ve çevre sağlığına zarar verici boyutlara ulaşmaları halinde, alınacak tedbirlerle ilgili usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, Orman Bakanlığı ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınmak suretiyle Çevre Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Hayvanlara Müdahaleler

Tedavi amaçlı müdahaleler

Madde 8- Bir hayvanı uyuşturmaksızın ona acı verecek bir müdahale yapılması yasaktır.

Ancak;

a) İnsanlardaki benzer müdahalelerde uyuşturma yapılamıyor ise, veteriner hekimlerin görüşleri doğrultusunda,

b) Münferit durumlarda uyuşturma, veteriner hekimin kararına göre uygulanabilir görünmezse,

c) Hayvanın küçük olması dolayısıyla veteriner hekimin uyuşturmaya gerek görmediği durumlarda, uyuşturmak zorunlu değildir.

Yasak olan müdahaleler

Madde 9- Bir hayvan türünün belli bir bölgede ya da tüm ülkede soyunu yok edecek her türlü müdahale, tedavi dışında hayvanların organ veya dokularının tümünün ya da bir bölümünün çıkarılıp alınması veya tahrip edilmesi, bir hayvana aşırı derecede hormon, onun türüne ve etolojik özelliklerine aykırı hale getirecek şekilde ve dozda ilaç vermek ve hayvanların türlerine has özelliklerini yapay yöntemlerle değiştirmek ve bir hayvana spor yarışmalarında ve benzeri durumlarda doping yapmak yasaktır.

Müdahalelerle ilgili usul ve esaslar, ilgili bakanlıkların görüşleri alınmak suretiyle çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

~~/~~ Hayvan deneyleri

~~/~~ **Madde 10-** Hayvanlar, sonucu ölüme varabileceği bilinen ya da sonucu ölüme varmasa bile onlara acı verecek ve yaralanmalarına neden olacak bilimsel olmayan tedavilerde ve deneylerde kullanılamazlar.

Hayvanlar üzerinde yetiştirilmesi halinde kalıtım özellikleri itibarı ile türüne uygun kullanımı için bedensel parçalarının veya organlarının eksik olacağı veya türü itibarı ile elverişsiz olacağı veya türüne göre farklı olacağı ve bu suretle ağrı, acı ve bedensel zararların ortaya çıkmasına sebep olacak deneylerin yapılması yasaktır.

Hayvanlara büyük acı, ızdırap, korku veren tıbbi, ticari ve bilimsel deneylerin yerine alternatif yöntemlerin kullanılması esastır. Bu alternatif yöntemlerin kullanılmadığı durumlarda, il hayvan koruma kurullarından, deneyin amacını bildirmek şartı ile alınacak izin doğrultusunda, hayvanlar deney hayvanı olarak kullanılabilir.

İl hayvan koruma kurullarının vereceği izinler ile yapılacak deneylerle ilgili usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Orman Bakanlığı ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınmak suretiyle, Çevre Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hayvanların Ticareti ve Eğitilmesi

~~/~~ Hayvanların ticareti

~~/~~ **Madde 11-**Aşağıdaki faaliyetlerde bulunmak isteyen kişiler, il hayvan koruma kurullarından izin almak zorundadır:

a) Ticari amaçla hayvan bulundurmak ya da üretmek; bu kapsamda ev hayvanlarını yetiştirmek, bulundurmak ya da üretmek,

b) Et üretimi için yetiştirilen hayvanlar dışında, omurgalı hayvanları alıp satmak,

c) Hayvan sergilemek, gösteri amacıyla bulundurmak,

d) Bilimsel amaç ve Kara Avcılığı Kanunu hükümleri dışında, doğada özgürce yaşayan türden bir hayvanı herhangi bir yöntemle tutmak, satmak ve bulundurmak.

İzin başvurusu ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Hasta, sakat ve yaşlı durumda bulunan veya iyileşemeyecek derecede ağrısı veya acısı olan bir hayvanı ağrısız bir öldürme amacından başka bir amaçla birine devretmek, satmak veya almak yasaktır.

Bir hayvan, ona şiddetli acı, ızdırıp ya da zarar verecekse, film çekimi, gösteri, reklam veya benzeri işlerde kullanılamaz.

/Eğitme

Madde 12- Hiçbir hayvan, doğal kapasitesini veya gücünü aşacak şekilde veya hayvanın yaralanmasına, gereksiz acı çekmesine veya bunalıma girmesine neden olacak yöntemlerle eğitilemez.

Bir hayvan gücünü aştığı açıkça görülen fiillere zorlanamaz.

Bir hayvanı, başka bir canlı hayvan üzerinde şiddet için alıştırıp eğitmek ya da şiddetini denemek yasaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Hayvanların Öldürülmesi ve Yasaklar**

/Hayvanların öldürülmesi

Madde 13- Diğer kanunlardaki zorunlu öldürme hallerinde uyuşturma başta olmak üzere en az acı veren yöntemlerin kullanılması esastır.

Hayvanın acı çekmeden öldürülmesi için; ya bilincin derhal kaybına ve ölüme neden olacak veya derin bir genel anestezi uygulaması ile başlayıp, kesin ve net bir ölüme neden olacak şekilde sonuçlandırılacak bir yöntem seçilir.

Öldürme işleminden sorumlu kişi, hayvanın kesin olarak öldüğünden emin olmadan hayvanın ölüsünü ortadan kaldıramaz.

/Yasaklar

Madde 14- Yasak olan öldürme metodları şunlardır:

- Ticari su ürünleri dışında bütün hayvanların haşlanarak ve yakılarak öldürülmesi,
- Suda boğmak veya boğmanın ve nefes kesmenin diğer yöntemleri,
- Haşere mücadelesi hariç olmak üzere, her türlü zehirli madde ve ilaç kullanımı,
- Elektrik vererek öldürme,
- Anız yakımı,
- Zorunlu haller dışında, hayvanların yavrulama döneminde öldürülmesi.

44 / 45 / ÜÇÜNCÜ KISIM
Hayvan Koruma Yönetimi

1 / BİRİNCİ BÖLÜM
İl Hayvan Koruma Kurulu

İl hayvan koruma kurulları
Madde 15- Her ilde valinin veya bir vali yardımcısının başkanlığında il hayvan koruma kurulu kurulur.

İl hayvan koruma kurulları, aşağıda belirtilen kuruluş temsilcilerinden oluşur:

- a) Hayvan koruma dernek ve vakıflarınca seçilecek iki temsilci,
- b) İl Çevre Müdürlüğünden bir temsilci,
- c) İl Tarım Müdürlüğünden bir veteriner,
- d) İl Sağlık Müdürlüğünden bir temsilci,
- e) Orman Bölge Müdürlüğünden bir temsilci,
- f) İl Müftülüğünden bir din görevlisi,
- g) İllerde belediyelerden veya büyükşehir belediyesinden bir temsilci,
- h) İl Milli Eğitim Müdürlüğünden bir temsilci,
- i) İlde bulunan üniversitelerden seçilecek bir veteriner, biyolog ya da çevre bilimci veya üniversitelerin bulunmadığı illerde Milli Eğitim Müdürlüğünce seçilecek bir lise biyoloji öğretmeni,
- j) Veteriner Hekimler Odasından bir temsilci.

İl hayvan koruma kurulu sekreteryasını Çevre İl Müdürlüğü yürütür. Çalışmaların sonucunu, önemli politika strateji uygulama, inceleme ve görüşleri Çevre Bakanlığına bildirir. İllerde temsilciliği bulunmayan kuruluş var ise, il hayvan koruma kurulları diğer üyelerden oluşur. Ancak Çevre İl Müdürlüğü bulunmayan illerde valinin uygun gördüğü teşkilat sekreterya görevini yürütür. Bu kurullar, kurul başkanı tarafından toplantıya çağrılır.

İl hayvan koruma kurullarının görevleri
Madde 16- İl hayvan koruma kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Hayvan haklarının korunması ve kullanılmasında onların yasal temsilciliği niteliği ile bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek,

332 23

b) Hayvan koruma konusunda il sınırları içinde karşılaşılan sorunları Çevre Bakanlığının olumlu görüşünü alarak kesin karara bağlamak ve hayvanların korunması amacıyla her türlü önlemi almak; bu konu ile ilgili uygulama programlarını il düzeyinde hazırlamak, uygulanmasını sağlamak ve Çevre Bakanlığına bilgi vermek,

c) Hayvanların korunması ile ilgili olarak çeşitli bakanlık ve kuruluşların il düzeyindeki faaliyetlerini izlemek, yönlendirmek ve bu konuda gerekli koordinasyonu sağlamak,

d) İlde kurulacak olan hayvan koruma parkları, barınak ve klinikleri desteklemek, geliştirmek ve gerekli önlemleri almak,

e) Hayvanların korunması ve yaşatılması ile ilgili eğitici faaliyetler düzenlemek,

f) İl düzeyinde hayvanlarla ilgili koruma sorunlarını belirleyip çözüm teklifleri ile birlikte Çevre Bakanlığına bildirmek.

İKİNCİ BÖLÜM
Denetim ve Başvuru

Denetim ve denetim yetkisi

Madde 17- Her türlü hayvan bulunduran kişi, kurum ve kuruluş denetime tabidir. Denetim yetkisi Çevre Bakanlığına aittir.

Bu Kanundaki hükümlere ilişkin denetim yetkisi belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde belediyeler, diğer alanlarda mahallin en büyük mülki idare amirliği tarafından da kullanılır.

Bu maddede belirtilen kurum ve kuruluşların yapacakları denetimlere ve bu konudaki işbirliği ve koordinasyona ilişkin usul ve esaslar bir yönetmelikle düzenlenir.

Başvuru

Madde 18- Hayvanlara kötü muamele yapanlardan ve bu Kanuna aykırı hareket edenlerden haberdar olanlar denetime yetkili makamlara başvurarak kötü muamelelerin durdurulmasını ve kötü muamele yapanın bu Kanun hükümleri uyarınca cezalandırılmalarını isteyebilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sahipsiz yada Güçten Düşmüş Hayvanların Korunması

Çevre Kirliliğini Önleme Fonundan aktarılan pay gelirleri ve bankaya yatırılması

Madde 19- Sahipsiz ya da güçten düşmüş hayvanların korunması için;

a) Bağış ve yardımlar,

b) Bu Kanuna göre verilecek para cezaları,

Çevre Kirliliğini Önleme Fonuna yatırılır.

Toplanan paraların ilgililerce en geç ertesi ayın onbeşine kadar Çevre Kirliliğini Önleme Fonunun banka hesabına yatırılması zorunludur.

Bu paralar yatırılmadığı takdirde, tahsilatı yapan ilgili kurum ve kuruluşların bu görevleri süresinde yerine getirmeyen sorumlularından, bankaya aktarılması gereken meblağın her ay için yüzde onu nisbetinde ceza tahsil edilir.

Yatırılması gereken miktarı kanuni süresinde Fonun bankadaki hesabına yatırmayanlar hakkında ve üçüncü fıkrada zikredilen şahsi sorumlular hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takibat yapılması Fon idaresince defterdarlık veya mal müdürlüklerinden talep edilir.

/Fondan aktarılan payın kullanılması
 20/Madde 20- Sahipsiz ya da güçten düşmüş hayvanların korunması için Çevre Kirliliğini Önleme Fonundan aktarılan pay, aşağıdaki maksatlar için kullanılır:

a) Sahipsiz ya da güçten düşmüş hayvanların barındırılmaları, korunmaları, tedavileri, beslenmeleri, bakımları gibi faaliyetler için,

b) (a) bendindeki faaliyetlerde kullanılacak olan her türlü araç, gereç alımı ve bu araçların bakımı, onarımı için gerçek ve tüzel kişilere kredi olarak.

20/DÖRDÜNCÜ KISIM

20/Cezai Hükümler

/BİRİNCİ BÖLÜM

/İdari Para Cezası Vermeye Yetkililer Ödeme Süresi, Tahsil ve İtiraz

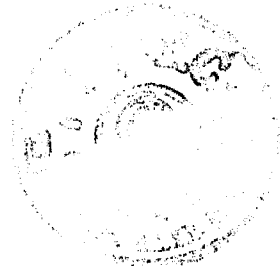
/İdari para cezası vermeye yetkililer
 20/Madde 21-Bu Kanunda öngörülen para cezaları belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde belediye başkanlarının yetkili kıldığı memurlar; diğer alanlarda mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından verilir.

Her iki halde de Çevre Bakanlığının ceza verme yetkisi saklıdır.

/İdari cezalara itiraz
 20/Madde 22-İdari para cezalarına karşı cezanın tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine itiraz edilebilir.

İtiraz idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz.

/İdari para cezalarının ödeme süresi ve tahsili
 20/Madde 23-İdari para cezalarının ödeme süresi cezanın tebliği tarihinden itibaren yedi gündür.

Bu süre içinde ödenmeyen cezalar üç katına çıkar.

Ceza vermeye yetkili merciler, banka veya posta çeki aracılığıyla idari para cezalarını Çevre Kirliliğini Önleme Fonu banka hesabına ödetirler.

Öngörülen süre içinde ödenmeyen para cezaları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu maddenin uygulanmasına dair diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

/Cezalar

Madde 24- Bu Kanun hükümlerine aykırı davrananlara aşağıdaki cezalar verilir:

a) 5 inci maddede öngörülen hayvanların sahiplenilmesi ve bakımı ile ilgili yasaklara ve yükümlülükler uymayan ve alınması gereken önlemleri almayanlar bir milyon lira,

b) 6 ncı maddede öngörülen hayvanların taşınması ile ilgili yasaklara ve yönetmelikte belirlenen şartlara uymayan veya alınması gereken önlemleri almayanlar iki milyon lira,

c) 7 nci maddede öngörülen sahipsiz ya da güçten düşmüş hayvanların korunması ile ilgili yasaklara ve yönetmelikte belirlenen hükümlere aykırı davrananlar üç milyon lira,

d) 8 inci maddede yazılan tedavi amaçlı müdahaleler ile ilgili hükümlere aykırı davrananlar dört milyon lira,

e) 9 uncu maddede yazılı yasaklara ve yasak olan müdahaleler ile ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı davrananlar beş milyon lira,

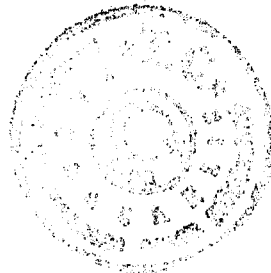
f) 10 uncu maddede belirlenen hayvan deneyleri ile ilgili yasaklara ve yönetmelikte belirlenen hükümlere aykırı davrananlar altı milyon lira,

g) 11 inci maddede belirlenen hayvan ticareti ile ilgili yasaklara ve yönetmelik hükümlerine aykırı davrananlar üç milyon lira,

h) 12 nci maddede belirlenen eğitim ile ilgili yasaklara aykırı davrananlar beş milyon lira,

ı) 13 üncü maddede belirlenen öldürme ile ilgili yasaklara aykırı davranan kurum veya kişiler, öldürülen hayvan başına beş milyon lira,

idari para cezası ile cezalandırılır.

14 üncü maddede belirlenen yasaklara aykırı davrananlara ise iki yıldan az olmamak üzere hapis cezası verilir.

Yukarıda sayılan fiillerin, mesleği hayvanlarla uğraşmayı gerektiren veya hayvan koruma derneği ya da vakıf üyeleri tarafından işlenmesi halinde veya bu Kanunda yasaklanan fiiller hayvanın ölümü ile neticelenmiş ise verilecek ceza bir kat artırılarak verilir.

İKİNCİ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

/ Birden fazla hükmün ihlali

/ **Madde 25-**Bu Kanunda suç olarak öngörülen fiiller başka kanunlara göre de suç ise, en ağır cezayı gerektiren kanun hükümleri uygulanır.

Fiili ile bu Kanunun birden fazla hükmünü ihlal edenlere daha ağır olan ceza verilir.

/ Fiillerin tekrarı

/ **Madde 26-**Bu Kanunda, ceza hükmü altına alınmış fiillerin tekrarı halinde para cezaları bir katı artırılarak verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Son Hükümler

/ Düzenleme yetkisi

/ **Madde 27-** Bu kanunun uygulaması ile ilgili yönetmelikleri çıkarmaya ve her türlü hukuki düzenlemeleri yapmaya Çevre Bakanlığı yetkilidir.

Bu yönetmelikler en geç bir yıl içinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulur.

Yürürlük

Madde 28- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 29- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

T.C. Cumhurbaşkanlığı

PROF. DR. T. ÇİLLER
BAŞBAKAN

N. CEVHERİ Devlet Bakanı	C. CAŞAR Devlet Bakanı	A. M. İSLAMOĞLU Devlet Bakanı	A. A. DOĞAN Devlet Bakanı
A. E. KIRATLIOĞLU Devlet Bakanı	E. SAHİN Devlet Bakanı	A. GÖNÜLLÜ Devlet Bakanı	O. BARUTÇU Devlet Bakanı
M. BATALELİ Devlet Bakanı	A. B. TUĞ Devlet Bakanı	A. S. GÜN Devlet Bakanı	M. S. KARARLIOĞLU Devlet Bakanı
B. S. DACE Adalet Bakanı	M. TANIR Millî Savunma Bakanı	M. MENTEŞE İçişleri Bakanı	A. KIRCA Dışişleri Bakanı
İ. ATTILA Maliye Bakanı	M. AYAN Millî Eğitim Bakanı	T. ZILGİT Bay. ve İş. Bakanlığı	D. KARAN Sağlık Bakanı
A. S. ERK Ulaştırma Bakanı	M. NUR Tarım ve Köylüleri Bakanı	A. KIRATLIOĞLU Çalışma ve Soc. G. v. Bakanı	A. KIRCA Sanayi ve Ticaret Bakanı
S. PLİNİER Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	K. ÖZTÜRK Kültür Bakanı	B. GÜNGÖR Turizm Bakanı	H. EKİNCİ Orman Bakanı
A. H. ÜÇTİNAZ Çevre Bakanı			